

WESTVLAMING, De, nationalistisch weekblad, aanvankelijk op 30 september 1921 te Roeselare opgericht onder de titel *De Vlaming van Roeselaere-Tielt* en met de ondertitel "Weekblad en Aankondigingenblad voor de Provincie West-Vlaanderen". Het blad voerde als motto: "Vlaanderen aan de Vlamingen! Ieder juk aan spaanderen!"; op 1 januari 1923 wijzigde het weekblad zijn naam in *De Westvlaming* en verhuisde het beheer naar Hooglede (de woonplaats van Jeroom Leuridan). Een van de belangrijkste financiers was de Tieltse aannemer Honoré Debusschere.

Het blad stelde zich ten doel het programma van Het Vlaamsche Front in het arrondissement Roeselare-Tielt bekend te maken. De ervaringen van de Frontpartij bij de verkiezingen van 16 november 1919 waren allesbehalve gelukkig geweest. Bij de tweede naoorlogse verkiezingen op 20 november 1921 wilde men goed voor de dag komen en besliste men de kandidatuur van Joris van Severen te steunen. Van Severen werd verkozen, maar deze verkiezing zou het begin worden van een langdurige twist tussen de kopstukken van het weekblad: Van Severen en Leuridan.

Deze laatste had op 17 juli 1921 zijn medewerking gestaakt aan *De Poperinghnaar* en publiceerde nu onder zijn bekende naam Kerlinga een groot aantal vlot en volks geschreven artikelen om het programma van de Frontpartij te verduidelijken rond het centrale thema: zelfbestuur voor Vlaanderen; zo bijvoorbeeld zijn hoofdartikel van 11 januari 1922: "Ze zijn benauwd van zelfbestuur". In deze eerste periode had het blad de volle steun van Cyriel Verschaeve.

Van 1 januari 1923 sprong Van Severen de redactie bij, met de bedoeling het blad geleidelijk naar zijn hand te zetten. Zijn artikelenreeks in oktober 1923, "De nieuwe richting van het Vlaams nationalisme in West-Vlaanderen" was niet alleen een vingeroefening voor zijn meer filosofisch onderbouwde bijdragen in *Ter Waarheid*, maar ook een voorafschaduwing van het latere Katholiek Vlaamsch

Nationaal Verbond, de politieke structuur zoals Van Severen die zag ter opvolging van de onsamenvangende Frontpartij. Inderdaad, op 1 januari 1924 werd de ondertitel "Rooms-katholiek weekblad ter verspreiding van de Vlaamsch nationale gedachte" en in januari 1925: "Orgaan van het Katholiek Vlaamsch Nationaal Verbond, tak West-Vlaanderen", de spreekbuis voor de nationale verkiezingen van 5 april 1925, waarbij niet minder dan zeven KVVN'ers in de provincieraad kwamen. Dit succes verhulde in feite een grote tegenstelling tussen Leuridan die in Roeselare-Tielt fel gepleit en geijverd had voor een verkiezingsafspraken met de politieke vertegenwoordigers van de **christelijke arbeidersbeweging** en Van Severen die met felle nadruk werkte aan een consequent katholiek Vlaams-nationalistisch gesloten partijformatie.

Omdat de invloed van de groepen rond Leuridan en Van Severen groeide, werd het blad nominatim door bisschop **Gustave Waffelaert** veroordeeld in zijn mandement van 1 februari 1927 (samen met *Vlaanderen, Jong Dietschland* en *De Schelde*). Het blad had toen vierduizend lezers en begon aan geldgebrek te lijden. Terzelfder tijd begon Van Severen met steeds groter gewicht zijn eigen politieke visie door te drukken. Hij pleitte voor groter radicalisering, het oprichten van een eigen Vlaamse militia en een heroriëntering van de sociaal-economische orde in corporatieve zin.

Vanaf 1928 werd het duidelijk dat het weekblad zo goed als de spreekbuis van Van Severen geworden was. Leuridan kwam steeds minder aan de bak. Van Severen zocht nu ook financiële steun bij **Jules Spincemille** in Den Haag. Of Debusschere zijn steun introk is niet meer te achterhalen, wel staat vast dat hij later Van Severen in het **Verdinaso** volgde en tijdens de Tweede Wereldoorlog in de **collaboratie** terechtkwam.

In juli 1931 verkeerde het blad in de grootste moeilijkheden. Van 6 oktober 1931 volgde het tijdschrift het Verdinaso en op 1 januari 1932 werd het omgedoopt tot **Hier Dinaso!**.

LITERATUUR: A. de Bruyne, *Joris van Severen. Droom en daad*, 1961; – H.J. Demoen, *Jeroom Leuridan. Recht en trouw*, 1963; – A.W. Willemsen, *Het Vlaams nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940*, 1969; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, II-III, 1969; – P. Renard, *De ideologische en organisatorische problemen van het Vlaams nationalisme in West-Vlaanderen 1919-1931*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1982; – R. Vanlandschoot, *Joris Lannoo. Drukker en uitgever voor Vlaanderen 1891-1971*, 1984; – P.J. Verstraete, *Odiel Spruytte*, 1990; – A. van Severen, *Joris van Severen*, 1995.

ROMAIN VANLANDSCHOOT*